

ERASMUS+ INCOMING STUDENTS COURSE CATALOGUE

Department of Croatian Language and Literature

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Diana Stolac, dr. sc. / Silvana Vranić, dr. sc.	
Naziv predmeta	Odabrane teme iz povijesti i dijalektologije hrvatskoga jezika	
Studijski program	Diplomski studij hrvatskoga jezika i književnosti	
Status predmeta	Obavezan	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2
	Broj sati (P+V+S)	15+0+15

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Cilj je dijela kolegija koji se bavi povijesti hrvatskoga jezika produbljanje spoznaja o povijesti jezika i povijesti književnoga jezika. U dijelu povijesti jezika (unutarnje povijesti jezika, povijesne gramatike) u izravnome je odnosu s drugim segmentom kolegija – dijalektologijom i uključen je u pojašnjavanje dijakronijske komponente (razvoja) naglasnoga sustava. U dijelu povijesti književnoga jezika (vanjske povijesti jezika) cilj je spoznavanje odnosa dijalekta i pisanoga jezika od početaka hrvatske pismenosti do kraja 19. stoljeća. U tome je kontekstu i upoznavanje standardološke literature od kraja 16. do kraja 19. stoljeća te razumijevanje izbora nacionalnoga književnog jezika u 19. stoljeću.

Cilj je dijela kolegija koji se bavi dijalektološkom problematikom upoznavanje studenata sa suvremenim pristupima prozodijskim značajkama hrvatskih organskih idioma, posebice naglasnoj tipologiji, te posebnostima dijalekata hrvatskih narječja. U studenata se razvijaju praktične sposobnosti za samostalan pristup prozodijskim značajkama nestandardnojezičnih tekstova i jezičnim značajkama tekstova pisanim idiomima pojedinih dijalekata hrvatskih narječja te za

njihovo stručno lingvističko tumačenje i interpretiranje. Nastava dijalektološkoga segmenta ovoga kolegija posredno pridonosi oblikovanju svijesti o značenju tih idioma u ukupnosti hrvatskoga jezika, u njegovu očuvanju, i njegovu mjestu u hrvatskom kulturnom znaku.

1.2. Uvjeti za upis predmeta

1.3. Očekivani ishodi učenja za predmet

- upoznati i znati tumačiti odnose među narječjima u procesu standardizacije hrvatskoga jezika kroz sve etape njegova razvoja;
- samostalno analizirati jezične i stilske značajke hrvatskih jezikoslovnih tiskanih i rukopisnih tekstova svih razdoblja;
- biti sposobni samostalno provesti egzaktnu raščlambu rječničkoga članka u starijim rječnicima;
- biti sposobni samostalno provesti egzaktnu interpretaciju gramatičkih pravila iz starijih hrvatskih gramatika;
- objasniti okolnosti izbora nacionalnoga književnog jezika u 19. stoljeću;
- definirati dijakronijsko i sinkronijsko tumačenje jedinica i inventara naglasnih sustava narječja hrvatskoga jezika;
- imenovati dijalekte i poddijalekte čakavskoga narječja, dijalekte kajkavskoga narječja i dijalekte štokavskoga narječja i nabrojiti njihove posebnosti;
- primijeniti prepoznate kriterije pri određivanju sustava na tekstovima pisanim na kojemu organskom idiomu i argumentirati pripadnost pojedinomu apstraktnom sustavu.

1.4. Sadržaj predmeta

Razvoj hrvatskoga književnog jezika. Odnos dijalekta i pisanoga jezika. Značajke standardizacijskih procesa. Hrvatski jezikoslovni priručnici do kraja 19. st. Jezikoslovni tekstovi različitih književnojezičnih koncepcija i namjena – rječnici i gramatike (slovopisni i pravopisni priručnici, rasprave, polemike). Razdjelnica predstandardnoga i standardnoga razdoblja. Izbor novoštokavštine kao osnovice standardnoga jezika. Odnos dijalekta i standardnoga jezika danas. Korpus za provođenje oglednih analiza je promjenjiv.

Sinkronijsko tumačenje jedinica i inventara naglasnih sustava narječja hrvatskoga jezika. Narječja, dijalekti poddijalekti.

Kvalitativne i kvantitativne jezične posebnosti kao kriterij za klasifikaciju grupacije dijalekata u narječja. Dijalekti i poddijalekti čakavskoga narječja. Dijalekti kajkavskoga narječja. Dijalekti štokavskoga narječja.

1.5. Vrsta izvođenja nastave

- ✓ Predavanja
- ✓ Seminari i radionice

- ✓ Multimedija i mreža
- ✓ Ostalo: konzultacije